

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 19. marts 2014
Kontor: Statsrets- og Menneske-
retskontoret
Sagsbeh.: Lasse Boje
Sagsnr.: 2014-0030-2002
Dok.: 1089091

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 641 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 27. februar 2014. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karsten Lauritzen (V).

Karen Hækkerup

/

Morten N. Jakobsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 641 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren på baggrund af statsministerens udtalelser i folketingsalen den 26. februar 2014 give en redegørelse for reglerne om folketingsmedlemmers søgsmålskompetence i sager anlagt mod regeringen?”

Svar:

1. Der henvises indledningsvis til statsministerens besvarelse af 28. februar 2014 af spørgsmål nr. S 1062, hvoraf fremgår, at statsministerens udtalelser under spørgetimen den 25. februar 2014 var en opfordring til Kristian Thulesen Dahl om at præcisere og udbygge en påstand om, at regeringens administration af børne- og ungeydelse og børnetilskud tangerer et grundlovsbrud.

2. Om spørgsmålet om søgsmålskompetence kan det generelt oplyses, at retsplejeloven ikke indeholder regler herom.

Reglerne om søgsmålskompetence er således – med forbehold for enkelte lovbestemmelser på særlige områder – ulovbestemte. Hvor lovgivningen ikke indeholder regler om, hvem adgangen til søgsmål tilkommer, er det både i almindelige borgerlige sager mod private modparter og i sager, der rettes mod offentlige myndigheder, almindeligt at anvende begrebet *retlig interesse* som betingelse for indrømmelse af søgsmålsret.

Begrebet retlig interesse lader sig vanskeligt definere, da det varierer efter sagernes karakter og nærmere indhold. Der er således ikke tale om et entydigt begreb, men brugen af udtrykket retlig interesse angiver, at udøvelsen af beføjelsen forudsætter en interesse hos den pågældende, og at denne interesse skal være af en vis kvalitet. Det er bl.a. traditionelt antaget, at begrebet retlig interesse indebærer et krav om, at sagen har en vis aktualitet, og at retstvisten på konkret vis berører sagsøgeren. Der kan henvises til betænkning nr. 1468/2005, side 71 ff. Endvidere kan der vedrørende spørgsmålet om domstolsprøvelse af loves grundlovsmæssighed henvises til bl.a. Jens Peter Christensen m.fl., Dansk Statsret (2012), side 247, hvor der bl.a. er en omtale af sagen om privatisering af Statsanstalten for Livsforsikring (U1994.29H). I denne sag fandt Højesteret, at appellanten, der var medlem af et mindretal i Folketinget, som havde krævet stadfæstelsen af en lov, der privatiserede Statsanstalten for Livsforsikring, udsat efter grundlovens § 73, stk. 2, havde fornøden retlig interesse i at få efterprøvet, om loven var en ekspropriationslov og ugyldig som følge af tilsidesættelse af mindre-

talsbeskyttelsen efter den nævnte grundlovsbestemmelse. Herudover ses der hverken i retspraksis eller i den statsretlige litteratur at være nærmere omtale af folketingsmedlemmers adgang til at anlægge grundlovssager mod regeringen ved domstolene.